

Številka: Dts 2/2024-3

Datum: 30. 1. 2024

**Sporočilo za javnost – podpora stavki državnih tožilcev in vložitev intervencije
*amicus curiae***

Državnotožilski svet podpira napovedano stavko državnih tožilcev, ki bo potekala 31. 1. 2024.

Državnotožilski svet je v zvezi z zahtevo Sodnega sveta RS za oceno ustavnosti določb Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS), ki urejajo sodniške plače, s predlogom za določitev načina izvršitve odločbe Ustavnega sodišča RS opr. št. U-I-772/21-37 s 1. 6. 2023, na Ustavno sodišče RS vložil intervencijo *amicus curiae*.

mag. Harij Furlan
predsednik Državnotožilskega sveta

Priloga:

- Intervencija Državnotožilskega sveta št. Dts 190/2019-64 s 30. 1. 2024

**USTAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Beethovnova ulica 10
1001 LJUBLJANA**

Številka: Dts 190/2019-64

Datum: 30. 1. 2024

ZADEVA: Intervencija v postopku presoje ustavnosti Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, sproženem na zahtevo Sodnega sveta

I. Uvodno

Ustavno sodišče je z odločbo U-I-772/21-37 z dne 1. 6. 2023 odločilo o zahtevi za presojo ustavnosti Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS), ki jo je vložil Sodni svet. Ustavno sodišče je izdalo ugotovitveno odločbo in z njo ugotovilo, da so v neskladju z Ustavo četrta, peti in šesti odstavek 5. člena ZSPJS (kolikor se nanašajo na usklajevanje plač sodnikov) ter drugi odstavek 10. člena ZSPJS v zvezi s prilogama 1 in 3 ZSPJS (kolikor se nanašajo na sodnike). Ustavno sodišče je ob ugotovitvi neustavnosti zakonodajalcu določilo rok, v katerem mora neskladno stanje odpraviti, utemeljilo pa je tudi, zakaj se ni odločilo za določitev načina izvršitve svoje odločitve.

Rok, v katerem bi moral zakonodajalec odpraviti neustavno stanje, je potekel 3. 1. 2024, ugotovljene protiustavnosti pa Državni zbor ni odpravil. Po ustaljeni presoji Ustavnega sodišča "[z]akonodajna neodzivnost Državnega zbora glede obveznosti, ki mu je bila naložena z odločbo Ustavnega sodišča, zato nedvomno pomeni kršitev načel pravne države (2. člen Ustave) in načela delitve oblasti (drugi odstavek 3. člena Ustave)."¹

Po poteku roka za odpravo z ustavo neskladnega stanja je 16. 1. 2024 Sodni svet vložil zahtevo za presojo zgoraj citiranih določb, za katere je Ustavno sodišče v odločbi U-I-772/21-37 že ugotovilo, da so neskladne z ustavo. Ustavnemu sodišču je Sodni svet predlagal, da ugotovi nadaljnji obstoj že ugotovljene protiustavnosti in da določi način izvršitve svoje odločitve.²

---

¹ Odločba US RS U-I-114/11-12 z dne 9. 6. 2011, tč. 14.

² Zahteva Sodnega sveta za oceno ustavnosti z dne 16. 1. 2024 (Su 49/2024-1) je dostopna na <http://www.sodni-svet.si/#/ssvet/objaveMenu77> oziroma na http://www.sodni-svet.si/doc/Podpisana_Zahteva%20za%20oceno%20ustavnosti.pdf.

II. Intervencija Državnotožilskega sveta

Intervencija t. i. 'prijatelja sodišča' (*amicus curiae*) v postopku pred Ustavnim sodiščem ni nikjer urejena na splošno. Na Ustavno sodišče se z intervencijami *amicus curiae* obračajo tako državni organi, denimo Varuh človekovih pravic, ki se pri tem sklicuje na določbo 25. člena Zakona o varuhu človekovih pravic,³ ali Informacijska pooblaščenka, ki sodelovanje preko intervencije *amicus curiae* smiselno utemeljuje s položajem predlagateljice po prvem odstavku 23.a člena Zakona o ustavnem sodišču.⁴ Z intervencijami pa so svoje poglede na vprašanje pred Ustavnim sodiščem v preteklosti že predstavili tudi drugi subjekti, zlasti nevladne organizacije (Mirovni inštitut iz Ljubljane leta 2008 v podporo pobudi za presojo ustavnosti in zakonitosti, ki sta jo vložila Mitja Blažič in Viki Kern glede Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti; Društvo novinarjev Slovenije in drugi leta 2023 v postopku presoje novele Zakona o Radioteleviziji Slovenija ZRTVS-1B).

Državnotožilski svet je v Zakonu o državnem tožilstvu opredeljen kot "samostojen državni organ, ki opravlja naloge državnotožilske samouprave [...] ter sodeluje pri [...] varovanju samostojnosti državnih tožilcev" (prvi odstavek 18. člena Zakona o državnem tožilstvu⁵). Zakonodajalec je med pristojnosti Državnotožilskega sveta uvrstil tudi dajanje mnenj "Državnemu zboru Republike Slovenije o zakonih, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti državnih tožilcev" (osma alineja prvega odstavka 102. člena ZDT-1).

Po stališču Državnotožilskega sveta na varovanje samostojnosti državnih tožilcev kot nalogo, pri kateri naj Državnotožilski svet sodeluje, odločilno vpliva situacija, v kateri je z odločbo Ustavnega sodišča ugotovljena neskladnost zakona, ki ureja plače sodnikov, med drugim tudi iz razloga, ker je s tem porušeno ravnovesje med vejami oblasti v sistemu delitve oblasti in ogrožena neodvisnost sodstva. Kršitev načel pravne države in načela delitve oblasti, do katere je prišlo z zakonodajno neodzivnostjo Državnega zbora, ki bi moral urediti stanje na področju pravosodja, vpliva tudi na položaj državnih tožilcev. Četudi je zakonska pristojnost Državnotožilskega sveta za dajanje mnenj o zakonih, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti državnih tožilcev, omejena na Državni zbor kot naslovnika teh mnenj, pa opozarjamo, da je Sodni svet v svoji zahtevi Ustavnemu sodišču predlagal, da določi način izvršitve svoje odločitve, s čimer bi se Ustavno sodišče funkcionalno in začasno postavilo v vlogo zakonodajalca. Državnotožilski svet šteje, da če je zakonodajalec v ZDT-1 presodil, da bodo mnenja Državnotožilskega sveta glede zakonov uporabna za Državni zbor, potem to smiselno velja tudi za Ustavno sodišče, kadar je le-to pred odločitvijo, ali se bo začasno postavilo v vlogo zakonodajalca. Še posebej, ker je Ustavno sodišče v odločbi U-I-772/21-37 sklenilo, da ne bo določilo načina izvršitve, ker "[o]dprava ugotovljenih protiuustavnosti zahteva [...] *kompleksen razmislek o ureditvi sodniških plač in plač drugih funkcionarjev ter nenazadnje vseh drugih zaposlenih, ki prejemajo plače iz javnih sredstev, ki ga morajo načeloma opraviti za to pristojni organi.*"⁶

³ Zakon o varuhu človekovih pravic (UL RS 69/17 – uradno prečiščeno besedilo).

⁴ Zakon o ustavnem sodišču (ZUstS; UL RS 64/07 – UPB, 109/12, 23/20 in 92/21).

⁵ Zakon o državnem tožilstvu (ZDT-1, UL RS 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20, 54/21 in 105/22 – ZZNŠPP).

⁶ Tč. 138, poudaril Državnotožilski svet.

Glede na zgoraj citirano zakonodajno opredelitev vloge Državnotožilskega sveta v slovenskem pravnem in ustavnem sistemu se je Državnotožilski svet odločil, da v postopku presoje ZSPJS Ustavnemu sodišču preko intervencije *amicus curiae* predstavi svoje stališče. Državnotožilski svet je na poziv Ustavnega sodišča tudi že prispeval svoja stališča v zadevah U-I-60/06, U-I-214/06 in U-I-228/06, kjer je Ustavno sodišče prav tako presojalo ureditev plač v pravosodju.⁷

III. Stališče Državnotožilskega sveta glede zahteve Sodnega sveta

Državnotožilski svet se strinja in podpira predlog Sodnega sveta Ustavnemu sodišču, da naj slednje ugotovi nadaljnji obstoj že ugotovljene protiustavnosti iz odločbe U-I-772/21-37 ter na podlagi drugega odstavka 40. člena ZUstS določi način izvršitve svoje odločitve. Državnotožilski svet meni, da so za poseg na podlagi drugega odstavka 40. člena ZUstS podani utemeljeni ustavnopravni razlogi. Po oceni Državnotožilskega sveta govorijo v prid določitvi načinu izvršitve zlasti trije argumenti:

- (1) dejstvo, da so razlogi za neodzivnost zakonodajne veje oblasti prevladujoče političnega in ne ustavnopravnega značaja;
- (2) dolžina trajanja z ustavo neskladnega stanja in
- (3) poudarjena začasnost ustavnosodne intervencije.

V nadaljevanju so ti trije argumenti dodatno obrazloženi.

ad (1): Prevladujoče politični razlogi za neodzivnosti zakonodajne veje oblasti

Ustavno sodišče je v odločbi U-I-772/21-37 ocenilo, da bo lahko zakonodajalec z gotovostjo izpolnil obveznosti, naložene v izreku odločbe, v najkrajšem možnem roku. Ugotovilo je tudi, da "sta zakonodajalec in Vlada že dalj časa seznanjena z obravnavano problematiko, zaradi česar naj bi bilo za pripravo in sprejetje nove ureditve potrebno manj časa."⁸ Sodni svet ob tem v zahtevi navaja dejstva, ki krepijo zgornjo ugotovitev in prepričljivo kažejo na seznanjenost zakonodajalca in Vlade s problematiko:

- dosežen dogovor o ureditvi plač julija 2023, ki sta ga sprejela sodstvo in tožilstvo, a ni bil realiziran zaradi opustitve - iz političnih razlogov - na strani Vlade;
- poskuse Ministrstva za pravosodje, da ugotovljeno protiustavno stanje odpravi, a je ta poskus spodletel na Vladi.

Obenem je iz izjav medijem jasno, da želita zakonodajna in izvršilna veja oblasti prioritarno celovito urediti sistem plač v javnem sektorju, pravočasna odprava ugotovljene neskladnosti z ustavo pa se je temu cilju morala umakniti.⁹ Iz tega razloga ne le Vlada, temveč tudi poslanci Državnega zbora niso sprožili zakonodajnega postopka, ki bi pripeljal do sanacije z ustavo neskladnega stanja in spoštovanja odločitve Ustavnega sodišča.

---

⁷ Odločba U-I-60/06-200, U-I-214/06-22 in U-I-228/06-16 z dne 7. 12. 2006, tč. 39.

⁸ Tč. 139.

⁹ Zahteva Sodnega sveta, str. 5 in 6.

Na podlagi teh dejstev, ki jih navaja Sodni svet, Državnotožilski svet ocenjuje, da so **razlogi za to, da Državni zbor ni spoštoval odločbe Ustavnega sodišča, politični in ne ustavnopravni**. Zakonodajna in izvršilna veja oblasti sta se odločili, da namesto izpolnitve zahtev, ki jih postavlja ustava, zasledujeta politične cilje in interese. V takšni situaciji je po mnenju Državnotožilskega sveta poseg Ustavnega sodišča v obliki določitve načina izvršitve svoje odločbe utemeljen. Le s posegom Ustavnega sodišča na podlagi drugega odstavka 40. člena ZUstS in začasnim vstopom Ustavnega sodišča v vlogo zakonodajalca je namreč mogoče zagotoviti, da bo v konkretnem, omejenem kontekstu odprave ugotovljenega neustavnega stanja v normodajnem procesu spoštovana ustava.

ad (2): Dolžina trajanja z ustavo neskladnega stanja in načelo stopnjevitosti sankcij

Sodni svet v svoji zahtevi z dne 16. 1. 2024 navaja, da ima morebitna določitev načina izvršitve odločitve, kot jo Ustavnemu sodišču predlaga Sodni svet, za cilj "stopnjevanje sankcij za neodzivnost zakonodajalca." V zgodovini ustavnosodne presoje lahko o stopnjevanju sankcij govorimo predvsem v zadevi *Ankaran*, za katero je bilo značilno, da se je ugotovitev protiustavnosti iz odločbe Ustavnega sodišča U-I-137/10-47¹⁰ dalo odpraviti zgolj na en način, to je z ustanovitvijo občine Ankaran, kar je Ustavno sodišče v (drugi) odločbi tudi storilo.¹¹ V primerih, ko je pojmovno mogoče odločitev Ustavnega sodišča izvršiti le na en način, je poseg Ustavnega sodišča v zakonodajno funkcijo lažje utemeljiti, saj tudi zakonodajalec pri oblikovanju zakonskih rešitev, ki bodo odpravile protiustavnost, nima manevrskega prostora. Situacija v odločbi U-I-772/21-37 očitno ni taka: moč si je zamisliti številne različne ustavnoskladne zakonske rešitve (uvedbo dodatka, drugačno uvrstitev v plačne razrede, vzpostavitev paralelnega plačnega sistema za funkcionarje...), ki bi ugotovljeno protiustavnost v celoti odpravili. Manevrski prostor zakonodajalca pri odpravljanju protiustavnosti je širok, odgovornost Ustavnega sodišča pri predlagani uporabi pooblastila iz drugega odstavka 40. člena ZUstS pa sorazmerno s tem velika. Za ustavnosodni poseg v zakonodajno funkcijo morajo biti tako podani ustavnopravno prepričljivi razlogi.

Temeljni ustavnopravni argument, ki utemeljuje poseg na podlagi pooblastila iz drugega odstavka 40. člena ZUstS, je po oceni Državnotožilskega sveta **dolžina trajanja poskusov, da bi se plače sodnikov in plače v pravosodju določile na ustavno skladden način**, ki kaže na dalj časa trajajočo nepripravljenost drugih vej oblasti, da bi proaktivno in na načelen način uredile to vprašanje. Ustavno sodišče je prvič ugotovilo, da so sodniške plače prenizke v razmerju do plač predstavnikov zakonodajne in izvršilne veje oblasti že decembra 2006.¹² Leta 2008 je ugotovilo, da je ureditev plač sodnikov tudi po odzivu zakonodajalca še vedno v neskladju z ustavo.¹³ Vnovičnemu poskusu zakonodajalca, da odpravi protiustavno stanje, je grozila zavrnitev na referendumu, tako da je moralo vnovič intervenirati Ustavno sodišče.¹⁴ V odločbi U-II-2/09 je Ustavno sodišče ugotovilo, da je (takrat) veljavna ureditev skladna z ustavo, a se je zakonodajalec odločil, da bo uskladitev z ustavo *de facto* zamaknil zaradi finančne krize.¹⁵

¹⁰ Odločba US RS v zadevi U-I-137/10 z dne 26. 11. 2010.

¹¹ Odločba US RS U-I-114/11-12 z dne 9. 6. 2011, 1. točka izreka. Gl. tudi Nerad, Komentar 161. člena v Komentarju Ustave Republike Slovenije / dopolnitev KURS-A (2011), rob. št. 62.

¹² Odločba US RS U-I-60/06 z dne 7. 12. 2006

¹³ Odločba US RS U-I-159/08 z dne 11. 12. 2008.

¹⁴ Odločba US RS U-II-2/09 z dne 9. 11. 2009.

¹⁵ Da ta zamik sam po sebi ni bil neskladen z ustavo, je Ustavno sodišče ugotovilo v odločbi U-I-15/14 z dne

V odločbi U-I-772/21-37 pa se je Ustavno sodišče postavilo na stališče, da je v odločbi U-II-2/09 presojalo le posebej izpostavljene vidike in vnovič ugotovilo, da je ureditev sodniških plač neskladna z ustavo.¹⁶

Poskusi, da bi se plače v pravosodju, predvsem v sodstvu, uredilo na ustavno skladen način, kot ustavo v zvezi s tem vprašanjem razlaga Ustavno sodišče, trajajo več kot 17 let. Dolžino trajanja se da pojasniti: neodzivnost zakonodajnega telesa namreč dopolnjuje tudi tveganje, da bodo njegovi občasni poskusi odpraviti protiustavno stanje, zaustavljeni s pomočjo orodij neposredne demokracije. Obenem pa tako dolgo trajanje pomeni, da lahko govorimo o generacijah sodnic in sodnikov ter drugih funkcionarjev v pravosodju, ki svojo funkcijo izvršujejo, ne da bi bilo zagotovljeno plačilo za izvrševanje funkcije, ki bi bilo urejeno na ustavno skladen način. Na Vrhovnem sodišču sodi vsaj en vrhovni sodnik, ki je bil prvič v sodniško funkcijo (kot prvostopenjski sodnik) izvoljen že po prvi ugotovitvi protiustavnega stanja.

Dolžina trajanja z ustavo neskladnega stanja kaže na sistemsko nezmožnost drugih dveh vej oblasti, da proaktivno zagotovita, da bodo plače funkcionarjev v sodni veji oblasti in pravosodju urejene na z ustavo skladen način, ki presega le trenutno nezmožnost ali nepripravljenost zakonodajo uskladiti z ustavo in izvršiti odločbo Ustavnega sodišča - tj. nezmožnost, ki bi bila omejena na določen mandat ali sestavo Državnega zbora oziroma Vlade. Gre za dalj časa trajajočo, sistemsko nezmožnost oziroma nepripravljenost, to pa po oceni Državnotožilskega sveta predstavlja prepričljiv ustavnopravni razlog, da Ustavno sodišče poseže po pooblastilu iz drugega odstavka 40. člena ZUstS.

ad (3): Poudarjen začasni značaj ustavnosodne intervencije z določitvijo načina izvršitve odločitve

Določitev načina izvršitve odločitve Ustavnega sodišča v skladu z določbo drugega odstavka 40. člena ZUstS je v vsakem primeru *začasen* poseg, saj ga lahko Državni zbor vsak trenutek nadomesti s svojo (ustavnoskladno) rešitvijo in s tem v celoti vrne v ustavno vlogo zakonodajalca. Kot opozarja komentator ustave, je v primerih, kot je denimo zadeva *Ankaran*, kjer ima ustavnosodna intervencija trajne posledice, tenzija med zakonodajno vejo oblasti in Ustavnim sodiščem močnejša.¹⁷

Primer določitve načina izvršitve v zvezi z odločbo U-I-772/21-37 ni tak. Državni zbor lahko (na predlog vsakega poslanca, Vlade, ali pa zgornjega doma slovenskega parlamenta) vsak trenutek začne postopek, v katerem bo ustavnosodno intervencijo in začasni omejeni prevzem zakonodajne funkcije prekinil in rešitve iz izreka odločbe Ustavnega sodišča nadomestil z zakonskimi. V konkretnem primeru je trditev, da lahko Državni zbor to stori kadar koli, zaradi dejanske situacije še posebej tehtna. Zgoraj citirana konstatacija Ustavnega sodišča, da sta "zakonodajalec in Vlada že dalj časa seznanjena z obravnavano problematiko, zaradi česar naj bi bilo za pripravo in sprejetje nove ureditve potrebno manj časa," je po oceni Državnotožilskega sveta v celoti pravilna. Kaže na to, da so vsebinske rešitve (celo več

---

26. 3. 2015. Gl. tč. 94 in 95 odločbe U-I-772/21-37.

¹⁶ Tč. 98.

¹⁷ Nerad, Komentar 161. člena v Komentarju Ustave Republike Slovenije / dopolnitev KURS-A (2011), rob. št. 62.

različnih) že pripravljene. Vse, kar je potrebno, da se uveljavi ustavnoskladna demokratična rešitev, katere avtor je zakonodajno telo, je torej politična volja in soglasje (gl. tudi zgoraj III. – ad 1), ki pa ju očitno ni.

Posledica odsotnosti politične volje in soglasja pa je toliko močnejša legitimnost Ustavnega sodišča, da intervenira z uporabo pooblastila iz drugega odstavka 40. člena ZUstS. Situacija je prav nasprotna od tiste iz zadeve *Ankaran*, opisane v zgornjem odstavku; ne le, da nima trajnih posledic, temveč je tudi zaradi dejanske situacije **lahko ustavnosodna intervencija izrazito kratko trajajoča oziroma je poudarjen njen izraziti začasni značaj**.

IV. Stališče Državnotožilskega sveta glede predloga Sodnega sveta za določitev načina izvršitve odločitve Ustavnega sodišča

Sodni svet v zahtevi z dne 16. 1. 2024 Ustavnemu sodišču predlaga, da z uporabo pooblastila po drugem odstavku 40. člena ZUstS:

“[...] določi, da funkcionarjem sodne oblasti, ki so sodniki, in katerih funkcije so s Prilogo 3 ZSPJS uvrščene v plačno podskupino A3, [sprotna opomba št. 8] poleg plače in drugih prejemkov pripada še dodatek za opravljanje sodniške funkcije v višini 1.071,59 EUR bruto mesečno za polni delovni čas.”

Poleg tega predlaga določitev načina usklajevanja plač sodnikov in dodatka za opravljanje sodniške funkcije ter da se predlagana rešitev uporablja začasno od 1. 6. 2023 do celovite ureditve plačnega sistema za sodnike.

Sodni svet v sprotni opombi št. 8 (str. 9) pojasnjuje, da:

“ne nasprotuje, da Ustavno sodišče določi način izvršitve svoje odločbe, tako da se tak dodatek določi tudi vsem funkcionarjem državnega tožilstva, katerih funkcije so s Prilogo 3 ZSPJS uvrščene v plačno podskupino A4, in funkcionarjem Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki so sodniki in katerih funkcije so s Prilogo 3 ZSPJS uvrščene v plačno podskupino A4, kot izhaja iz predloga zakona, ki ga je pripravilo Ministrstvo za pravosodje, a se glede položaja teh skupin funkcionarjev glede na svoje zakonske pristojnosti ni pristojen opredeljevati.”

Državnotožilski svet smatra, da se je kot “samostojen državni organ, ki opravlja naloge državnotožilske samouprave [...] ter sodeluje pri [...] varovanju samostojnosti državnih tožilcev” (prvi odstavek 18. člena ZDT-1), pristojen opredeliti do določitve načina izvršitve glede državnih tožilcev.

Po oceni Državnotožilskega sveta predlaga Sodni svet vsebinsko smiselno in z ustavo skladno rešitev, pri čemer Državnotožilski svet predlaga, da Ustavno sodišče način izvršitve določi tako, da se tak dodatek, kot bi se po predlogu Sodnega sveta določil za sodnike, kot dodatek za opravljanje tožilske funkcije določi tudi vsem funkcionarjem državnega tožilstva, katerih funkcije so s Prilogo 3 ZSPJS uvrščene v plačno podskupino A4.

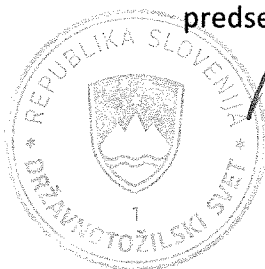
Poleg tega Državnotožilski svet predlaga, da Ustavno sodišče določi način usklajevanja plač državnih tožilcev in morebitnega dodatka za opravljanje tožilske funkcije enako, kot bi po predlogu Sodnega sveta določil način usklajevanja plač sodnikov in dodatka za opravljanje sodniške funkcije.

Državnotožilski svet ta predlog utemeljuje s stališčem Ustavnega sodišča, da je "ustavno varstvo (materialne) neodvisnosti zagotovljeno tudi državnim tožilcem." Ob tem Ustavno sodišče poudarja, da jamstva materialne neodvisnosti za državne tožilce niso nujno enaka kot za sodnike, kjer jih je mogoče izvesti iz določbe 125. člena Ustave.¹⁸ Tudi če jamstva materialne neodvisnosti državnih tožilcev v presoji Ustavnega sodišča niso tako določno opredeljena, kot to velja za jamstva sodniške neodvisnosti, pa je po stališču Državnotožilskega sveta treba načelno stališče o materialni neodvisnosti državnih tožilcev razlagati skupaj z določbo Zakona o državnem tožilstvu, po kateri se plača državnega tožilca "določi po enakih osnovah, z enakimi dodatki in na enak način kakor plača sodnika ustreznega naziva oziroma položaja." Vendar to ni le vsebina določbe prvega odstavka 49. člena veljavnega ZDT-1. Rešitev, po kateri ureditev plače državnega tožilca sledi plači ekvivalentno pozicioniranega sodnika, je sprejel že prvi Zakon o državnem tožilstvu iz leta 1994,¹⁹ zakonodaja pa temu sledi že tri desetletja, tako da lahko govorimo o strukturnem načelu slovenskega pravosodja.²⁰

Iz tega sledi, da bi moral kompleksni razmislek Ustavnega sodišča, ki ga mora le-to opraviti pred določitvijo načina izvršitve svoje odločitve, resno upoštevati tudi uveljavljeno načelo, po katerem se plača državnega tožilca določi enako kot plača ekvivalentno pozicioniranega sodnika, nato pa to udejanjiti tudi pri uporabi pooblastila po drugem odstavku 40. člena ZUstS.

Po stališču Državnotožilskega sveta bi bila predlagana rešitev tudi v skladu s standardi iz "mehkega prava", ki se je v zvezi s položajem in vlogo tožilcev razvilo v okviru Sveta Evrope. Natančneje, predlagana rešitev bi zadostila zahtevi iz mnenja Posvetovalnega sveta evropskih tožilcev, po kateri morajo biti tožilcem "zagotovljena tudi sredstva za preživljanje, primerljiva s sodniki, ki vključujejo ustrezno nagrajevanje, zagotavljanje njihove materialne neodvisnosti in zaščito, enako velja tudi za njihove družinske člane."²¹

mag. Harij Furlan
predsednik Državnotožilskega sveta

¹⁸ Odločba U-I-772/21-37, tč. 57.

¹⁹ UL RS 63/1994; prvi odstavek 28. člena.

²⁰ Dodati gre, da tudi standardi, kot jih je razvila Beneška komisija (Evropska komisija za demokracijo skozi pravo), v zvezi z vprašanjem plače državnih tožilcev urejanje le-te izrecno navezujejo na ureditev plače sodnikov. *Report on European standards as regards the independence of the judicial system: Part II – the Prosecution Service*, adopted by the Venice Commission at its 85th plenary session (17. – 18. 12. 2010) CDL-AD(2010)040, tč. 69.

²¹ Posvetovalni svet evropskih tožilcev (CCPE), Mnenje CCPE št. 13 (2018): "Neodvisnost, odgovornost in etičnost tožilcev" (Strasbourg, 23. 11. 2018; CCPE(2018)2), tč. 29.